

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-964/17-E

Název	Mateřská škola, Bítovany, okres Chrudim
Sídlo	Bítovany 76, 538 51 Chrast
E-mail	HanaSehnalova@seznam.cz
IČ	71003304
Identifikátor	600090027
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Hana Sehnalová
Zřizovatel	obec Bítovany
Místo inspekční činnosti	Bítovany 76, 538 51 Chrast
Termín inspekční činnosti	10., 13. a 14. 11. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) až d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV).

Charakteristika

Mateřská škola Bítovany, okres Chrudim (dále škola) vykonává činnost mateřské školy (s celodenním provozem od 6:15 do 16:00 hodin) a školní jídelny. Vzdělávání probíhá na základě školního vzdělávacího programu *Svět očima dítěte* (dále ŠVP PV) ve dvou částečně věkově smíšených třídách – jedna je určena pro děti mladší (cca od 2,5 do 4,5 let), druhá pro děti v posledním ročníku před nástupem do základní školy (v letošním roce doplněno třemi dětmi mladšími). Ke dni inspekce bylo ve škole zapsáno 56 dětí, z toho 21 v posledním ročníku před nástupem do 1. ročníku základní školy, 4 děti s odkladem povinné školní docházky, jedno mladší tři let a jedno s odlišným mateřským jazykem. Na základě dohody s obcí Zaječice dojíždí do školy také děti z této vesnice, a to hlavně linkovým autobusem, ve kterém je zajištěn doprovod. Úplata za předškolní vzdělávání je stanovena na 200 Kč měsíčně.

Škola sídlí v rekonstruované budově, obklopené školní zahradou, která je vybavena vkusnými herními prvky, které dětem umožňují různorodé pohybové aktivity.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svoji funkci již od roku 2000. Nebyla však jmenována na základě konkurzního řízení, na což byl zřizovatel v průběhu inspekční činnosti upozorněn. Uplatňován je méně aktivní styl vedení. Forma a způsob vedení povinné dokumentace jsou u některých dokumentů spíše chaotické, ne vždy s dostatečnou vypovídací hodnotou. Také procesy řízení a zejména hodnocení jsou prováděny jen částečně a spíše formálně, kontrola nepřináší dostatek informací potřebných pro další posun školy. Ředitelka se snaží do řízení i rozvoje školy zapojovat pedagogy, reaguje i na podněty rodičů (např. realizace kroužků ve škole).

Pedagogický sbor tvoří ředitelka a tři kvalifikované vyučující. Od ledna 2017 byla ve škole zaměstnána i chůva, která pomáhala hlavně s péčí o děti mladší tří let. Její plat byl hrazen z projektu *Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ I*. Získané finanční prostředky byly využity také na odborně zaměřená tematická setkávání a vzdělávání pedagogických pracovníků školy. V červnu 2017 byl projekt ukončen. S ohledem na podmínky dvouřídni mateřské školy jsou pro další vzdělávání vytvářeny velmi dobré podmínky. Učitelky k němu přistupují aktivně. Jeho zaměření je vybíráno spíše s ohledem na zájmy jednotlivých učitelek, občas jsou zohledňovány potřeby školy. Každodenní setkávání a komunikace všech zaměstnanců příznivě ovlivňuje pozitivní školní klima, které se projevuje ve vzájemných dobrých vztazích.

Spolupráce se zřizovatelem je realizována zajišťováním finančních prostředků na provoz školy, společně organizovány jsou různé akce pro veřejnost (např. vítání občánků, karneval, sportovní odpoledne). Zřejmý je i zájem obce o dobrou vzájemnou součinnost, starosta se pravidelně účastní akcí školy. Kvalitu poskytovaného vzdělávání příznivě ovlivnila rekonstrukce sociálního zařízení pro děti v přízemí budovy. Vybavení tříd starším nábytkem zcela nerespektuje současné trendy a příliš nepřispívá k podpoře estetického citění dětí. Celkovou atmosféru tříd ovlivňuje nedostatek úložných míst. Množství pomůcek a hraček, které jsou tedy volně ve třídách, tak působí občas neuspořádaně. Škola dále hospodáří s finančními prostředky získanými z vlastní činnosti (úplata za předškolní vzdělávání) a s prostředky ze státního rozpočtu včetně poskytnutých rozvojových programů. Dalším přínosem byly finanční dary od rodičů a firem, které škola účelně využila. Hračky a didaktické pomůcky jsou pořizovány průběžně. K vytváření příjemného

prostředí přispívá čistota a tematická výzdoba prostor školy, na které se podílejí svými výrobky hlavně děti.

Přiměřená pozornost je věnována bezpečnosti a ochraně zdraví. Škola má zpracovaný *Minimální preventivní program*. Při vzdělávání a činnostech s ním souvisejících zajišťuje bezpečnost a ochranu dětí. Fyzická zdatnost a obratnost dětí je rozvíjena při pobytu na školní zahradě a vycházkách do okolí. Výchovu ke zdraví posiluje každoročně organizovaný plavecký výcvik. Pitný režim ve škole je zajištěn, nápoje jsou přístupné během celého dne. V průběhu sledovaných činností nebyly ale dostatečně využívány, neboť děti nemají návyk průběžného doplňování ukotven a učitelky je k tomu pobízely zřídka. Tento stav je zčásti ovlivněn i umístěním nápojů pro třídu starších dětí na chodbě.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování vychází ze ŠVP PV, který je rozpracován do třídních programů a následně do příprav na jednotlivé týdny. Většinou jsou zahrnovány všechny vzdělávací oblasti, nabídka je ale směřována zejména na společné činnosti. Pravidelně probíhá hodnocení týdenních bloků, které je zaměřeno hlavně na chování dětí, méně na zhodnocení využitých metod a forem práce.

Ve sledovaných činnostech v průběhu dne bylo pro děti vytvářeno vhodné prostředí pro budování základů klíčových kompetencí (k učení, komunikativní, sociální, k řešení problémů). Uspořádání dne probíhalo v pevném, klasickém režimu se snahou přizpůsobit ho potřebám dětí. Občas ale docházelo k prostojům a situacím, kdy většina čekala na jednotlivce. Učitelky někdy ukončily spontánní hry dětí a následovala řízená společná činnost, po které měly děti opět příležitost k vlastním hrám. Toto dělení však nerespektuje psychosociální potřeby jednotlivých dětí.

Připravená ranní nabídka byla nevyvážená, někdy obsahovala výtvarné, manipulační i poznávací aktivity, jindy si děti vybíraly pouze činnosti podle vlastní volby. Samostatně využívaly volnou nabídku her a pomůcek, ve třídě starších dětí často i společenské hry s pravidly. Hravou formou tak byly rozvíjeny poznávací funkce, emocionalita a socializace, kdy dítě vnímá své přednosti i nedostatky při týmové spolupráci. Dětem přístupný různorodý výtvarný a pracovní materiál napomáhá k podpoře rozvoje jejich tvořivosti i ovládní koordinace ruky a oka. Součástí denního programu byly preventivně pohybové chvíle. Při stravování byla rozvíjena samostatnost a sebeobsluha, děti si volily velikost porce, odnášely nádobí apod. Aktuální téma přirozeně prolínalo celým dnem. Řízené činnosti probíhaly frontálně, chyběla diferenciací s ohledem na věkové zvláštnosti i individuální možnosti jednotlivců. Děti se jich při vhodně zvolené motivaci aktivně zúčastňovaly, pouze ojediněle ale byly v jejich průběhu zařazovány i aktivizující metody, což vedlo k nesoustředěnosti a nezájmu některých z nich. Dostatek možností měly k rozvoji hrubé i jemné motoriky, menší důraz byl kladen na správný úchop tužky. Součástí všech aktivit byl rozvoj matematických dovedností, orientace v základním počtu do deseti, rozlišování barev, orientace v prostoru. K rozšiřování environmentálního povědomí dětí je využívána školní zahrada a blízké okolí. Nové poznatky tak děti získávají prostřednictvím přímého pozorování a smyslového vnímání. Méně je k tomuto účelu využíváno pokusů a experimentů. V průběhu dne bylo uplatňováno a vyžadováno dodržování společenských pravidel, zdvořilé chování a šetrné zacházení s hračkami a pomůckami. Děti byly vedeny k vzájemné toleranci a ohleduplnosti, seznamovány byly s pravidly chování ve skupině. Vzdělávání pozitivně ovlivňovalo vnitřní klima školy. Napomáhají k tomu přátelské vztahy mezi dětmi a dospělými i mezi dětmi navzájem.

Pozornost je věnována rozvoji řeči, což je podporováno i pravidelnou četbou učitelkami a možností volného přístupu dětí ke knihám. Logopedická prevence však neprobíhá systematicky. Ve třídě starších dětí byl rozvíjen fonemický sluch, zařazována byla rytmizace slov, ale spíše nahodile, ne plánovaně a cíleně. Ke snadnějšímu přechodu do dalšího stupně vzdělávání jsou celoročně využívány pracovní sešity *Kuliferda*, které jsou zaměřené na klíčové oblasti školní připravenosti. Jednou týdně v odpoledních hodinách mohou děti (podle zájmu rodičů) navštěvovat hrazené kroužky logopedie, angličtiny a tancování. Ty jsou zajišťovány externě a za úplatu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací proces rozvíjí osobnost dětí, napomáhá jim v chápání okolního světa a učí je žít ve společnosti ostatních. Učitelky sledují průběžný rozvoj dětí, vedou si o nich dílčí záznamy. Poznatky využívají zejména k uplatnění vhodného přístupu, ojedinele k přípravě individualizované vzdělávací nabídky.

V průběhu hospitací se děti projevovaly přirozeně, aktivně se zapojovaly do činností, dokázaly spolupracovat. V rámci svých možností dosahovaly potřebných dovedností souvisejících s vytvářením klíčových kompetencí. Během probíraného tématu uplatňovaly dovednosti týkající se předčtenářské, předmatematické, přírodovědné i sociální gramotnosti, při řešení problémů užívaly logické postupy. Nejstarším se dařila rytmizace slov, určování první a poslední hlásky slov, některé se i tiskacím písmem podepsaly. Při samostatném a bezpečném pohybu dětí po budově školy (umývárna a WC jsou umístěny mimo třídu) projevovaly děti značné sociální i pohybové dovednosti. Během spontánních her samostatně rozvíjely konstruktivní, námětové i společenské hry. Při nich se chovaly družně, prokázaly schopnost podřídit se stanoveným pravidlům a řešit vzniklé spory dohodou. Ve styku s dospělými i s dětmi byla dodržována základní pravidla společenského chování (pozdravit, poděkovat, poprosit), vzájemná komunikace probíhala bez zábrán. Úměrně věku a osobním možnostem uměly děti vést rozhovor, zformulovat myšlenky a vyjadřovat se ve větách, znaly množství říkanek a básniček. Při stolování projevovaly velkou samostatnost jak v sebeobsluze, tak i ve volbě množství jídla, udržovaly čistotu, předškoláci používali příbor. Děti měly přiměřeně rozvinutou jemnou motoriku, uměly pracovat s modelínou a vystřihovat, ne všechny měly zafixovaný správný úchop tužky. Při pohybových činnostech zvládaly základní dovednosti a prostorovou orientaci, vědomě napodobily jednoduchý pohyb podle vzoru.

Výsledky své práce děti prezentují při slavnostních příležitostech ve škole i v obci, dobrá součinnost je navázána také s *Osvětovou besedou* obce Zaječice. Škola klade důraz na spolupráci s rodiči dětí. Je vytvořen informační systém, a to formou vzájemné ústní komunikace, webových stránek školy, veřejně přístupných dokumentů a nástěnek ve škole. Probíhají společné schůzky a tematicky zaměřené tvořivé dílničky. K vytváření pozitivního vztahu k přírodě napomáhá i místní myslivecké sdružení, které pro děti zajišťuje přednášky a návštěvy, děti se účastní aktivního sběru přírodnin pro lesní zvěř. Využitím vnějších kontaktů obohacuje škola svou programovou nabídku, zajišťuje například divadelní představení nebo pořádá výlety.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke zlepšení materiálního vybavení školní zahrady,

- přetrvává frontální forma didakticky cílených činností.

Silné stránky

- Vkusné herní prvky na školní zahradě, které umožňují různorodé pohybové a jiné činnosti dětí při pobytu venku.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Systém, forma a vypovídací hodnota vedené dokumentace školy,
- logopedická prevence, která je zařazována nahodile a nesystematicky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Začlenit systematicky, cíleně a plánovaně do každodenní pedagogické činnosti primární logopedickou prevenci, a to jak skupinovou, tak individuální,
- věnovat zvýšenou pozornost vedení dokumentace školy,
- zařazovat didakticky zaměřené činnosti v průběhu celého dne, využívat více různorodé metody a formy práce zohledňující specifika předškolního vzdělávání,
- diferencovat již při plánování aktivity s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti dětí, využívat výsledků pedagogické diagnostiky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká opatření byla přijata.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 27. 9. 2002, včetně Změny zřizovací listiny ze dne 12. 7. 2005 a Dodatku č. 1 ze dne 12. 12. 2011
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 12. 1. 2004, čj. KrÚ 20077/2003 OŠMS, s účinností od 1. 1. 2004
3. Jmenování ředitelkou Mateřské školy Bítovany ze dne 8. 9. 2000 s účinností od 15. 9. 2000
4. Povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí ze dne 28. 8. 2013, na dobu neurčitou
5. Školní řád účinný od 1. 9. 2017
6. Školní matrika – školní rok 2017/2018
7. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání – pro školní rok 2017/2018
8. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy) – školní roky 2016/2017 a 2017/2018
9. Organizační řád čj. MŠ 53/2017, účinný od 1. 7. 2017
10. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2017/2018

11. Vlastní hodnocení školy za školní rok 2016/2017
12. Třídní knihy – školní roky 2016/2017 a 2017/2018
13. Přehled docházky – školní roky 2016/2017 a 2017/2018
14. Školní vzdělávací program *Svět očima dítěte*, platný pro školní rok 2017/2018
15. Kniha školních úrazů vedená od 1. 9. 2015, bez záznamu
16. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
17. Minimální preventivní program ze dne 20. 9. 2017
18. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2017/2018
19. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2016/2017 a 2017/2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milena Pokorná, školní inspektorka

Milena Pokorná v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Eva Nováková v. r.

V Pardubicích 27. listopadu 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Hana Sehnalová, ředitelka školy

Hana Sehnalová v. r.

V Bítovanech 1. prosince 2017